

Preek over 1 Cor. 12:1-11, Rom. 12:1-8

De vos, de kip, de vis en de vogel kwamen op een slechte dag bij elkaar om een sportschool op te zetten. Helaas ging dat met veel ruzie en moeilijkheden gepaard. Want ieder dier vond dat anderen net zo moesten doen als hijzelf. De vogel vond vliegen belangrijk, de vos rennen, de vis zwemmen. Toen kwam de kip met een schitterend compromis. Alle leerlingen zouden elk vak moeten beheersen. Dus: rennen, zwemmen en vliegen. Zo gezegd, zo gedaan.

Als eerste kwam vliegen. Voor de vogel een kans om iedereen de loef af te steken. De vis hapte naar adem. De vos stortte neer en brak zijn poot. De kip fladderde met zijn vleugels en zweefde telkens een half metertje naar de eindstreep.

Als tweede moesten alle dieren gaan rennen. De vogel werd gediskwalificeerd, omdat hij toch telkens zijn vleugels gebruikte. De vos kon niet meer rennen vanwege zijn gebroken poot. De kip was niet zo snel, maar haalde in ieder geval de eindstreep. Dat gold niet voor de arme vis. Hij hapte weer naar adem en moest in het ziekenhuis aan de beademing.

Als derde was het zwemmen aan de beurt. De vis wilde wel, maar had inmiddels ademnood gekregen, doordat hij zolang op het land vertoefd had. De vos deed zijn best, een klein stukje. De vogel dook het water in en werd er drijfnat uitgehaald door de reddingsbrigade. De kip zwom met poten en vleugels en haalde de eindstreep.

Zo kreeg alleen de kip het verlangde diploma. Hij had nergens gewonnen, maar hij had wel alle drie de keren de eindstreep gehaald. Maar de vos werd zo kwaad dat die kip het diploma kreeg en hij niet, dat hij de kip de kop afbeet. Zo liep de kip zonder kop rond.

De wijze waarop wij doorgaans omgaan met gaven en taken lijkt op de atletiekschool van dit verhaal. We kijken meestal niet naar de specifieke gaven van mensen. Wij denken dat ieder gemeentelid alles moet kunnen. En dan hebben we het nog niet eens gehad over meneer schaap. Hij heeft vijf poten. U raadt het al: hij is de voorganger.

Laten we deze situatie nu eens spiegelen aan het bijbels beeld. Aan de hand van de gelezen Bijbelgedeelten wil ik graag met u nadenken over de volgende vragen:

- Wat zijn gaven eigenlijk?
- Welke gaven zijn er?
- Hoe ontdek ik mijn gaven?

Wat zijn gaven?

Laten we eerst eens kijken wat 1 Corinthe 12 erover zegt. In vs. 1 heeft Paulus het over de *uitingen van de Geest*. Vanaf vs. 4 gebruikt Paulus drie woorden voor die verschillende uitingen die elk een eigen accent geven. In de eerste plaats gebruikt hij het woord *genadegaven (charismata)*. In dat woord 'charismata' horen we ons woord charismatisch terug. Een charismatische gemeente is een gemeente waar veel aandacht is voor de gaven van de Geest. Het Griekse woordje *charis* betekent *genade*. Daarom wordt er van genadegaven gesproken. Met het woord 'charismata' wordt vooral benadrukt dat de gaven ons als een genade van Godswege zijn geschonken. Niks om over op te scheppen dus.

Vs. 5 gebruikt het woordje *bedieningen*. In het Griekse woord wat hier gebruikt wordt horen we het woordje diaken terug, wat letterlijk dienaar betekent. Hier uit mogen we concluderen dat gaven gegeven zijn om te dienen. De gaven heb je dus niet gekregen om jezelf mee op de voorgrond te plaatsen, maar om de ander te dienen. Vs. 6, tenslotte gebruikt het woord *werkingen*. Daarmee wordt aangegeven dat God, of de Heilige Geest in of door iemand heen iets bewerkt, waardoor Gods kracht openbaar wordt. Wat opvalt is dat Paulus hier zegt dat de gaven afkomstig zijn van de drie-enige God. In vs. 4 heeft hij het over de Geest, in vs. 5 over de Here, dat is de Here Jezus, en in vs. 6 over God, dat is de Vader. Ik wil graag nog even de aandacht vestigen op vs. 7. Wat in de eerste plaats opvalt is dat de gaven gegeven worden aan 'een ieder'. Niemand uitgezonderd. Zodra iemand tot geloof in Christus komt en de Geest ontvangt mag hij of zij ook geloven dat 'ie gaven van de Geest ontvangen heeft. Wat ook opvalt is dat je die gaven niet voor jezelf ontvangt. Er staat 'tot welzijn van allen'. In deze gemeente van Corinthe was veel mis op het terrein van de gaven. Paulus moet heel wat corrigeren. In deze gemeente lag heel sterk de nadruk op de meer extatische gaven. Men vond het spreken in tongen bijvoorbeeld heel belangrijk. Paulus wijst de gemeente er op in hoofdstuk 14 dat wie in een tong spreekt, alleen zichzelf sticht. Maar wie profeteert sticht de gemeente. Dat is veel belangrijker. In hoofdstuk 14:12 roept hij de gemeente op te streven naar geestelijke gaven, maar vooral om uit te munten tot stichting van de gemeente. Samenvattend kunnen we zeggen dat gaven

vaardigheden zijn die God - naar zijn genade - aan iedere gelovige geeft en in die persoon wil uitwerken, tot opbouw en stichting van de christelijke gemeente.

Hoe zit dat dan met gaven en talenten? Talenten zijn aangeboren bekwaamheden. Die heeft God je ook gegeven om als mens te kunnen functioneren. Vaak liggen talenten en gaven in elkaars verlengde, maar dat hoeft niet altijd zo te zijn. Dus een talent krijg je bij je geboorte, een gave bij je wedergeboorte. Een talent heb je om te kunnen functioneren als mens in de wereld, een gave heb je om te kunnen meehelpen aan de opbouw van de gemeente.

Welke gaven zijn er?

Als u wel eens een gaventest hebt gemaakt dan zult u naar alle waarschijnlijkheid te maken hebben gekregen met de tekstgedeelten die we zo juist gelezen hebben. Vaak wordt daar dan ook nog Efeze 4 bij genoemd en enkele losse teksten. Nergens vinden we in de bijbel dus een kant en klaar rijtje: 'dit zijn de gaven van de Geest'. We mogen dan naar mijn idee ook gerust zeggen dat er meer gaven zijn dan in de bijbel genoemd worden. Muziek wordt in de bijbel niet als gave genoemd, maar naar mijn bescheiden mening is het een gave van God gekregen, waarmee we de gemeente mogen opbouwen. En dat geldt ook voor administratie vaardigheden, of technische vaardigheden zoals het bedienen van de beamer. In gemeenten waar hoofdzakelijk aandacht is voor de meer bijzondere gaven zoals tongen, genezing en wonderen denkt men eigenlijk te klein van God. We moeten de gaven niet beperken tot deze tekenen, maar we hoeven deze gaven ook niet uit te sluiten. Als God ons iets wil geven is het goed. En ga dan aan de slag met dat wat je gekregen hebt en ga je niet overspannen uitstrekken naar wat je niet hebt gekregen.

Maar hoe ontdek je nu welke gaven je hebt?

Geloof. Realiseer je dat ook jij één of meer gaven ontvangen hebt. Aanvaard deze waarheid in geloof. Het gaat dus niet om de vraag of je een gave hebt gekregen, maar welke.

Gebod. Breng je vragen en verlangens voortdurend in gebed tot God. Als Hij door Zijn Geest gaven aan jou heeft gegeven, is het ook Zijn wil dat jij die gebruikt, en zal Hij zeker inzicht geven welke het zijn en hoe je die mag toepassen. Bedenk wel dat jij als lid van het lichaam alleen goed functioneert als je steeds in contact blijft met het

Hoofd, Jezus Christus.

Ontdek jouw verlangen voor de gemeente

Als je gaat bidden zoals hierboven beschreven, zul je dan al spoedig merken dat God je bepaalde verlangens op het hart legt met betrekking tot de gemeente. Je gaat bepaalde noden en behoeften zien in de gemeente, en je verlangt daar iets in te kunnen doen. Je wilt graag iets zien gebeuren in de gemeente, iets wat je niet loslaat. Het bijzondere is dat niet iedereen dezelfde verlangens heeft, dezelfde noden ziet. Dat is maar goed ook, anders zou het ene terrein van het gemeentelven alle aandacht krijgen, en andere terreinen helemaal geen aandacht.

Als je nadenkt over je verlangen voor de gemeente, dat wat je op het hart ligt voor de gemeente, probeer dan creatief te zijn in je denken. Ga er niet te snel van uit dat "het niet kan" of dat het "wel niet goed zal zijn". Ook in het gesprek met elkaar over ons verlangen gaan we geen waardeoordeel geven over iemands verlangen. We staan er positief tegenover. Als God ons een verlangen in het hart legt en het is tot opbouw en stichting van de gemeente, gaan we er vanuit dat het een goed verlangen is.

Zoals gezegd kunnen die verlangens heel verschillend zijn. De één heeft visie voor een bepaalde groep mensen, bijvoorbeeld gebroken gezinnen, kinderen, noem maar op. Een ander zou ontzettend graag iets willen doen op het gebied van praktische hulpverlening, een ander heeft visie om iets te doen op technisch gebied in de gemeente, weer een ander heeft het op zijn hart om te organiseren, of te onderwijzen, of leiding te geven aan bepaalde processen, en ga zo maar door.

Het "ontdekken" van je verlangen is niet hetzelfde als het ontdekken van je gave. Als je je echter bewust wordt van je verlangen of visie voor de gemeente, dan is dat wel een aanwijzing op welk terrein jij jouw gaven zult mogen inzetten.

Stel dat iemand merkt dat hij een *bewogenheid* heeft voor de jeugd, en een *verlangen* om iets voor hen te doen, en hij heeft een *gave* om onderwijs te geven, dan kan hij proberen om studies voor de jeugd te gaan geven. Heeft hij echter de *gave* van organiseren dan kan hij bijvoorbeeld proberen met of voor de jeugd activiteiten op touw te zetten.

Iemands verlangen geeft dus het terrein aan waarop hij zijn gave mag gaan gebruiken.

Bereidheid om je in te zetten. Ga na of je wel bereid bent om daadwerkelijk met jouw gave(n) te functioneren in de gemeente. Het is fijn om te ontdekken welke gave je van God ontvangen hebt. Maar het dienen van anderen vraagt een prijs. Het kost

tijd, inspanning en zelfverloochening. Als het jou niets mag kosten, hoef je je ook niet druk te maken over de vraag welke gave je ontvangen hebt.

Een goed begrip van de gaven. Dat kun je krijgen door o.a.:

- het goed lezen en bestuderen van wat de Bijbel er over zegt
- het lezen van goede boeken over dit onderwerp:

Boeken over de gaven van de Heilige Geest:

- God de Heilige Geest, *Martyn Lloyd-Jones*
 - De gaven de Heilige Geest, *dr. L. Floor*
 - De geestelijke gaven voor de opbouw van de gemeente, *Peter Wagner*
 - De Heilige Geest, *Billy Graham*
 - Verrast door de Geest, *Gert Hutten*
 - Herstelwerk, *Willem Smouter*
 - Netwerk, *Bugbee, Cousins, Hybels*
 - De nieuwe gaventest, *Christian Schwarz*
- met anderen er over praten. Hoe hebben zij hun gaven ontdekt?

Vraag andere vertrouwde mensen welke gaven zij in jou ontdekken.

Soms zien anderen dingen in je, die voor jou zo vanzelfsprekend zijn dat je het helemaal niet een gave zou noemen.

Ga aan het werk in de gemeente. Al doende ontdek je vaak wat wel en wat niet bij je past. Geestelijke gaven ontdek je door verschillende dingen op verschillende terreinen te doen en te zien hoe God dat leidt en zegent of juist niet zegent. Nu is er natuurlijk een aantal gaven, waar je niet mee kunt "experimenteren", zoals de gave van genezing, werkingen van krachten enz. Deze gaven zal God je zelf op een duidelijke wijze moeten tonen. Maar met de meeste andere gaven kun je aan het werk gaan en kijken wat er gebeurt. Natuurlijk op kleine schaal. Bijvoorbeeld: de eerste studie die je doorgeeft zal niet tijdens de zondagmorgendienst zijn, maar voor 5 of 6 mensen in een huiskamer.

Als je zo aan het werkt gaat, is het heel behulpzaam om dit te doen onder leiding van iemand die op dit terrein ervaren is. Daarbij is het goed een proefperiode af te spreken met een open evaluatie na afloop daarvan.

Evalueer je functioneren:

- *Hoe ervaar je het werken met bepaalde gaven?*

Wanneer God je bepaalde gaven heeft gegeven dan wil Hij ook dat jij je gelukkig voelt wanneer je met die gaven bezig bent. Dat wil niet zeggen dat het allemaal vanzelf gaat en dat je dan geen frustraties of teleurstellingen kent, maar diep in je hart ervaar je dan zoiets als: dit is mijn plaats, dit doe ik het liefst. En bij het werken met andere gaven ervaar je na verloop van tijd: ik kan het wel, het werk lukt ook wel,

maar toch is het niet mijn gave, toch is het niet datgene waar ik in stille momenten van droom.

- *Wordt het gezegend en draagt het vrucht?*

Wanneer de gaven zijn gegeven tot opbouw van het Lichaam van Christus, dan zou het logisch zijn dat als ik aan het werk ga met mijn gaven, de anderen binnen dat Lichaam erdoor gezegend worden, en dat het werk dat ik met die gaven mag doen vrucht draagt. Hierbij is het wel belangrijk dat we eerlijk zijn tegenover onszelf. De ervaring leert dat mensen soms erg gauw zeggen dat ze ergens door gezegend worden...maar heeft het ook tot gevolg dat diezelfde mensen veranderen en meer gaan lijken op Christus? Dat is vrucht.

- *Wordt het bevestigd door anderen in de gemeente?*

Als God jou een gave heeft gegeven dan zullen anderen dat ook merken. Het is niet verkeerd om elkaar te laten merken dat we bij elkaar bepaalde bekwaamheden ontdekken. Het is ook niet verkeerd om aan een ander te vragen of hij of zij de gave herkent die jij meent te hebben. Als jij zelf de enige bent in de gemeente die meent dat je een bepaalde gave hebt, wordt het tijd om je af te vragen of het dan wel echt zo is.

Wees er niet bang voor. Door verhalen, negatieve ervaringen en onkunde zijn er toch nog vrij veel christenen bang voor de gaven van de Geest. Dat zou allemaal een beetje "overgeestelijk" zijn. Maar als God ons een bepaalde gave wil geven, wie zijn wij dan om daar "nee" tegen te zeggen? We hebben allemaal iets speciaals gekregen waarmee we in de gemeente anderen mogen dienen. Zo zijn we een optimaal functionerend lichaam.

De gaventest? Nu zijn er ook allerlei gaventesten op de markt, die een goed hulpmiddel kunnen zijn bij het ontdekken van je gaven. Maar het is ook niet meer dan een hulpmiddel. De andere stappen die ik zojuist noemde zijn minstens zo belangrijk. Het allerbelangrijkste is dat we beschikbaar zijn en willen leven onder de leiding van de Heilige Geest. Dat we niet, zoals die slaaf in de gelijkenis van de talenten, hetgeen we van God gekregen hebben begraven. God geeft ons gaven, om ons tot onze bestemming te laten komen. Hij heeft een plaatje in gedachten. Een plaatje wat Hij in ons wil uitwerken. En dat kan alleen als we beschikbaar zijn. Als we onszelf aan Hem aanbieden. Wie zo z'n weg gaat, in afhankelijkheid van Hem, hoeft niet bang te zijn dat doel mis te lopen. God leidt ons, hij brengt ons waar Hij ons hebben wil. Als wij maar

beschikbaar zijn. Zullen we onszelf zo aan Hem aanbieden? Hier ben ik Heer. Gebruikt U mij maar. Werkt U maar uit in mij wat U wil. Kom zo tot uw bestemming met mijn leven. En laat me tot zegen voor de gemeente, opdat uw Koninkrijk gebouwd wordt, tot eer van U. Amen

Juni 2009

G.P.Hartkamp

Wapenveld